

CO₂-Reductieplan

Cleo Stavrou

12.09.2024

Agenda

1. Inzicht

2. Reductie

3. Transparantie

4. Participatie

5. Aanbevelingen

6. Bijlagen

1

Inzicht

Context

Doel

Methodiek

Organisatorische grens

CO₂-voetafdruk

Context

Internationaal

Sustainable Development Goal 13:
Tegengaan van klimaatverandering

Klimaatakkoord Parijs: Opwarming beperken tot 2°C

Nationaal

Klimaatakkoord en klimaatwet:
CO₂-uitstoot in 2030 met 49% reduceren t.o.v. 1990

Update klimaatwet: 55% CO₂-reductie in 2030

Lokaal

Beleid in lijn met landelijke ambities en wetgeving
Duurzaamheidsambities in Energieprogramma en
Beleidsbegroting 2024-2027
Goede voorbeeld geven en individuele betrokkenheid

 Doel

Terugdringen van de CO₂-uitstoot van de gemeentelijke organisatie is het uitgangspunt. Dit reductieplan draagt bij aan de voorbeeldrol van de gemeente. Het geeft inzicht hoe, op een gestructureerde manier, verduurzaming gerealiseerd wordt.

CO₂-PRESTATIELADDER

Dit CO₂-Reductieplan is opgesteld aan de hand van de methodiek van de CO₂-Prestatieladder. De gemeente kiest met deze methodiek voor een uniforme erkende aanpak.

Methodiek CO₂-voetafdruk

CO₂-PRESTATIELADDER

Binnen de CO₂-Prestatieladder methodiek wordt de CO₂-uitstoot onderverdeeld in **scopes** (1, 2 en 3). De CO₂-voetafdruk bestaat uit scope 1, scope 2 en dienstreizen uit scope 3.

De CO₂-Prestatieladder richt zich op energiebesparing, CO₂-reductie en het gebruik van duurzame energie. Voor de bewustwording in de organisatie en de voorbeeldrol van de gemeente is er ook gekeken naar andere scope 3 emissies als het gaat om **reductiemaatregelen**.

Scope 1:
Directe emissies

Directe uitstoot uit:

- Gasverbruik vastgoed
- Brandstof voor eigen wagenpark

Scope 2:
Indirecte emissies

Indirecte uitstoot uit:

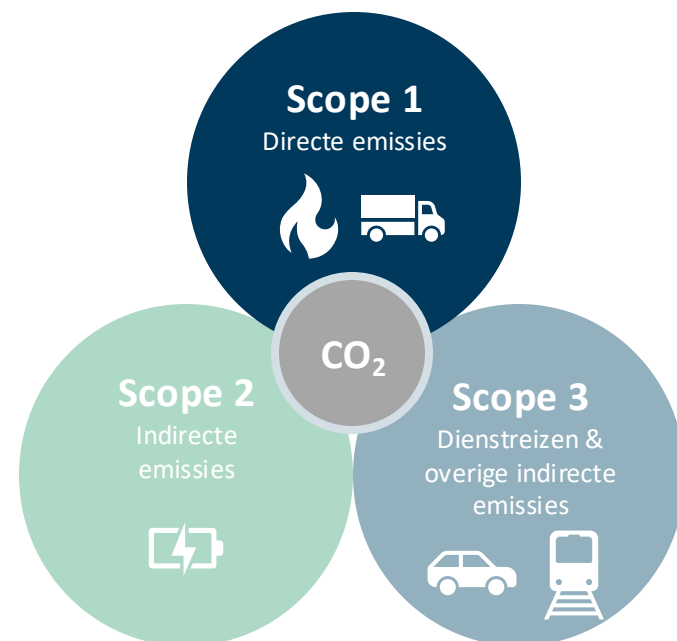
- Elektriciteitsverbruik vastgoed

Scope 3:
Overige indirecte emissies

Alle overige (indirecte) emissies uit:

- Dienstreizen
 - *Auto en OV*

Organisatorische grens

Vanuit de CO₂-Prestatieladder is het startpunt het bepalen van de organisatorische grens. Dit is de definitie van de gemeentelijke organisatie voor het bepalen van de CO₂-voetafdruk. Om de definitie van de gemeentelijke organisatie scherp te krijgen, bepalen we gezamenlijk de organisatorische grenzen.

Hierbij kijken we naar het gemeentelijk vastgoed en naar betrokkenheid bij of zeggenschap over andere organisaties of regelingen, waar de gemeente een belang in heeft.

De analyse van betrokkenheid en zeggenschap wordt gedaan aan de hand van het internationaal erkende Green House Gas Protocol met een equity share approach.

Equity share

Alleen de dochterondernemingen meenemen waar het concern **belang** in heeft:

- Financieel belang (>20%) of;
- Belang in zeggenschap (>20%);

Bij >20% belang (financieel of zeggenschap) worden de ondernemingen naar rato meegenomen in de CO₂-voetafdruk.

Organisatorische grens

Uit de equity share analyse blijkt dat de gemeente 50% financieel belang heeft in GR **Havenschap Moerdijk**. Toch heeft de gemeente besloten deze regeling **niet** mee te nemen in de organisatorische grens.

Van het **vastgoed** worden gebouwen meegenomen waarvan de gemeente de rekening betaalt.

De organisatorische grens van de gemeente Moerdijk wordt afgebakend tot de gemeentelijke organisatie.

Meer informatie over de organisatorische grens, zie [bijlage](#)

 CO₂-voetafdruk 2023CO₂-voetafdruk gemeente Moerdijk**1.594**TON CO₂**=****213****huishoudens**

Grijze stroom?

Alleen voor **groene stroom** uit **Nederland** mag met de emissiefactor voor **groene stroom** gerekend worden. Voor groene stroom uit het **buitenland** geldt de emissiefactor voor **grijze stroom**.

Additionaliteit

Leidt de inkoop van groene stroom tot meer productiecapaciteit aan groene stroom? Wordt de markt voor groene stroom groter?

Aantoonbaarheid

Garanties van Oorsprong (GvO)
1 MWh geproduceerde hernieuwbare elektriciteit = 1 GvO

Weinig groene stroom en overschot aan GvO's

90% afgeboekte GvO's in Europa van Scandinavische waterkrachtcentrales

Maar: geen koppeling GvO en verbruik

- > Scandinavisch contract gebruikt groene stroom, Nederlandse contract grijze
- > Voor energiebedrijf geen motivatie om te investeren in meer groene stroom

2

Reductie

*CO₂-reductiemaatregelen
CO₂-reductiedoelstellingen
CO₂-reductie 2022-2026*

CO₂-reductiemaatregelen

Het opstellen van CO₂-reductiemaatregelen is gedaan samen met medewerkers van de gemeente door middel van brainstormsessies en expert interviews. In totaal zijn er 45 maatregelen opgesteld. Op de volgende pagina's zijn de belangrijkste maatregelen verder uitgewerkt. Een lijst met alle maatregelen is te vinden in de [bijlage](#).

De acties en maatregelen zijn onderverdeeld in 3 thema's. Thematisering helpt om gericht na te denken over CO₂-reducerende maatregelen en acties in de brainstormsessies en gesprekken.

Daarnaast is de methodiek, waarbij de CO₂-uitstoot verdeeld is over scopes, niet bij iedereen bekend.

Thema		Aantal maatregelen
	Communicatie & bewustwording	22
	Energie en vastgoed	16
	Mobiliteit	7

CO₂-reductiemaatregelen

Communicatie & bewustwording

- Duurzaamheidsplatform opzetten
- Inspiratiesessie duurzaamheid
- CO₂-uitstoot vertalen en begrijpelijk maken

Energie & vastgoed

- Nieuw energiecontract
- Verduurzamen vastgoed
- Verbouwing ambtelijke huisvesting

Mobiliteit

- Dienstreizen inzichtelijk maken
- Stimuleren gebruik openbaar vervoer
- Meer laadpalen bij gemeentewerf en (omgeving) gemeentehuis

CO₂-reductiedoelstellingen

Scope 1

16% CO₂-reductie in 2026 ten opzichte van 2023

Verduurzamen vastgoed

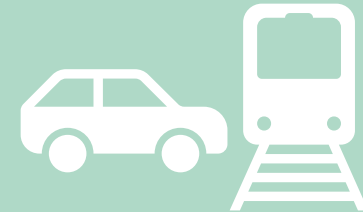
Scope 2

100% CO₂-reductie in 2026 ten opzichte van 2023
24% kWh vermindering in 2026 ten opzichte van 2023

Vergroenen elektriciteit en
toepassen LED openbare verlichting

Dienstreizen

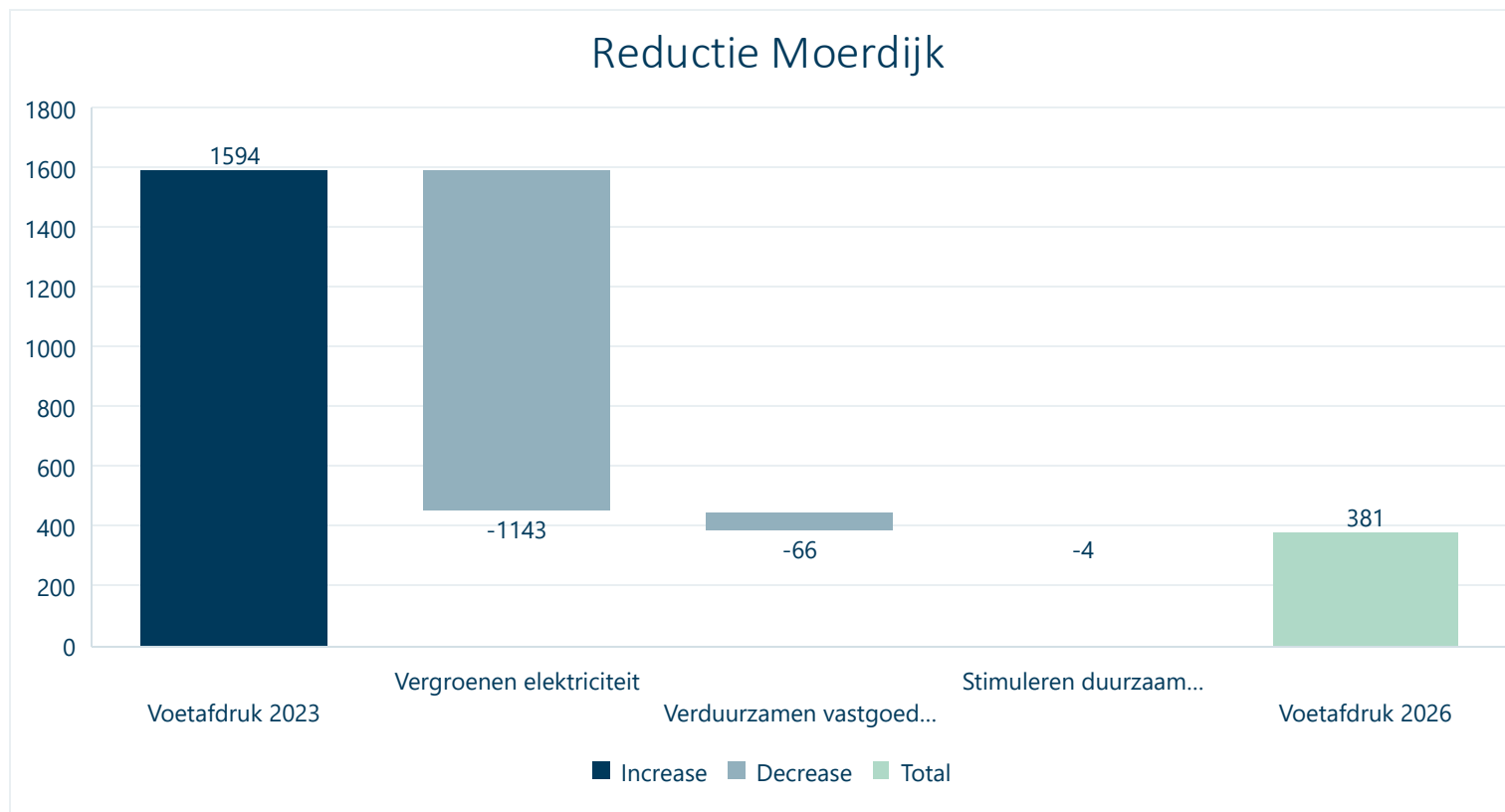

10% CO₂-reductie in 2026 ten opzichte van 2023

Inzetten op stimuleren duurzaam
vervoer voor kortere afstanden

CO₂-reductie 2022-2026

Door gedragsverandering en bewust gebruik van energie kan de CO₂-voetafdruk door de jaren heen nog lager worden.

Maatregelen met betrekking tot scope 3 (bijvoorbeeld circulair en duurzaam inkopen) hebben geen invloed op de gemeentelijke voetafdruk, maar deze dragen wel bij aan het verduurzamen van de samenleving.

CO₂-reductie in 2026
is **76%** t.o.v. 2023

Maatregelen met de grootste bijdrage:

- Nieuw elektriciteitscontract
- Verduurzamen vastgoed (gas)
- Stimuleren duurzaam vervoer
- Toepassen LED in openbare verlichting

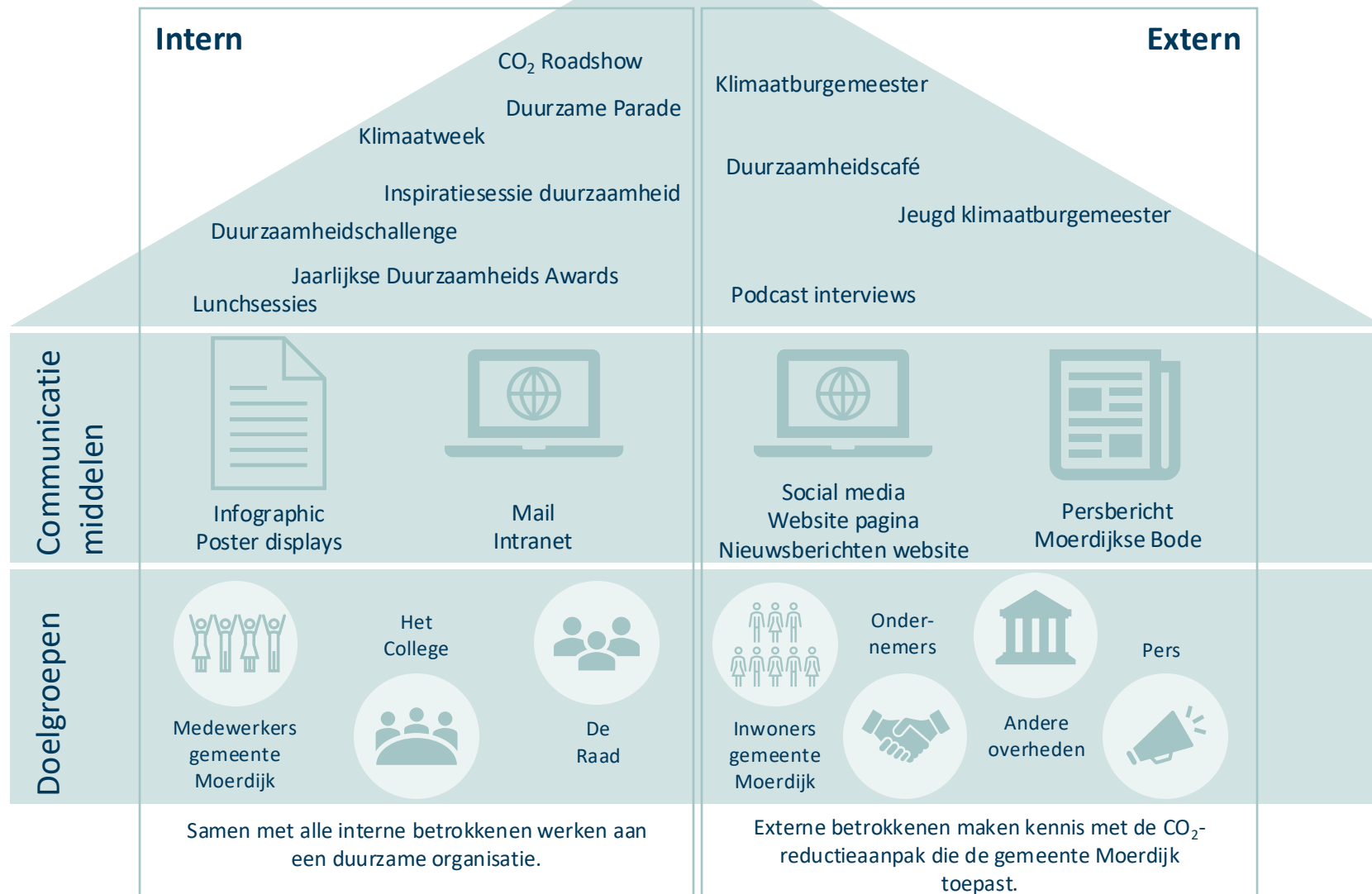
3

Transparantie

Communicatieplan

Communicatieplan

4

Participatie

*Deelname aan keteninitiatieven
Voorbeelden van initiatieven*

Deelname aan keteninitiatieven

Een keteninitiatief is een samenwerking met belanghebbenden die CO₂-besparing tot gevolg heeft. Zo werkt de gemeente mee aan innovatie in de sectoren waarin zij actief is en wordt intern waardevolle kennis opgebouwd.

Een keten-initiatief moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Het initiatief heeft betrekking op bronnen van CO₂-uitstoot die voor de organisatie significant zijn;
- Het initiatief is gericht op CO₂-reductie door een betere dienstverlening of een beter werkproces te ontwikkelen;
- Het initiatief is vernieuwend.

Op niveau 3 is het verplicht om actief deel te nemen aan een sector- en/of keteninitiatief waarin samen wordt gewerkt aan CO₂-reductie.

Voorbeelden van keteninitiatieven

De gemeente kan deelnemen aan bestaande keteninitiatieven of een keteninitiatief opzetten. Voorbeelden van initiatieven waar de gemeente al aan deelneemt:

Stichting Energietransitie Moerdijk (STEM)	STEM zorgt voor de sociale participatie bij collectieve energieprojecten. De lokale gemeenschap wordt in staat gesteld om te participeren in collectieve energieprojecten.	Faciliteren, organiseren, deelnemen aan activiteiten
Regio West-Brabant	Collegesamenwerking van de 16 gemeenten in West-Brabant om te werken aan de nieuwe economie. Speerpunten: krachtige regio, talentvolle regio, bereikbare regio, circulaire regio en verbindende regio	Faciliteren, organiseren, deelnemen aan activiteiten
RES West-Brabant	Samenwerking tussen 16 gemeenten, 2 waterschappen en de provincie om duurzame energie op te wekken in de regio.	Ondersteunen, aanjagen, deelnemen aan activiteiten
De6 gemeenten	Unieke netwerksamenwerking tussen 6 West-Brabantse kleine en middelgrote gemeenten. Bundelen van krachten, vergroten van kwaliteit, beheersen van kosten en delen van kennis.	Faciliteren, kennis delen, deelnemen aan activiteiten
Energie A16	Langs de A16 in West-Brabant werken bewoners, organisaties, ontwikkelaars en overheden samen aan schone energie.	Faciliteren, organiseren, ondersteunen, deelnemen aan activiteiten

5

Aanbevelingen

Uitvoering

Vervolgstappen

Wie hebben we nodig?

Uitvoering

- Aan de slag met voorgestelde (kleine en grote) maatregelen.
- Uitvoeren routekaart vastgoed.
- Opstellen van mobiliteitsscan en plan voor verduurzaming:
 - Eigen wagenpark
 - Dienstreizen
- Succes vieren en communiceren.

Vervolgstappen

- Scope 1 + 2** Door het jaarlijks opstellen van de CO₂-voetafdruk voor scope 1 en 2, kan de organisatie de voortgang goed in kaart brengen. Hierdoor kan de uitvoering van maatregelen goed gemonitord worden.
- Scope 3** Een voetafdruk voor scope 1 en 2 is een goede eerste stap, maar voor veel organisaties vindt het overgrote deel van de uitstoot plaats in scope 3. Door hier meer inzicht in te krijgen, kan hier beter op gestuurd worden.
- MVOI borgen** De eerste stappen met MVOI zijn gezet, het is nu zaak om dit op een effectieve manier te borgen in de organisatie.
- CSRD** CSRD wetgeving is een nieuwe Europese richtlijn die bedrijven verplicht om een duurzaamheidsrapportage uit te brengen. Bedrijven binnen de gemeente Moerdijk zullen waarschijnlijk met vragen komen over CSRD. Veel overheden gaan bezig met de voorbereiding hierop en het inzichtelijk maken van uitstoot voor scope 1, 2 en 3 speelt hierin een belangrijke rol.

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Scope 1 + 2	■	■	■	■	■	■	■
Scope 3		■	■	■			
MVOI borgen	■	■	■				
CSRD		■	■	■	■		

Wie hebben we nodig?

- Coördinator/aanjager als aanspreekpunt.
- Eén iemand verantwoordelijk voor jaarlijks opstellen CO₂-voetafdruk.
- Eén aanspreekpunt per afdeling Vastgoed, Openbare ruimte, Bedrijfsvoering en HR als aanspreekpunt voor de acties.
- Enthousiaste ambassadeurs aanstellen in college en directie.

BUREAU 2030

Cleo Stavrou

+31 (6) 57 66 25 04

c.stavrou@bureau2030.nl

Bureau 2030

Joost Brouwer

+31 (6) 21 58 85 83

j.brouwer@bureau2030.nl

Bureau 2030